Poštnina plačana v gotovini

GORENJSKI GLAS

LETO IV. — ST. 25 — CENA DIN 6.—
KRANJ, DNE 21. JUNIJA 1952

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA GORENJSKO

V KROPI — SREDIŠČU NAŠE UMETNE KOVAŠKE OBRTI — BODO V NEDELJO, 29. T. M. ODPRLI KOVAŠKI MUZEJ

Obnova živinoreje, zaščita rastlin in finančna osamosvojitev je za sedaj glavna skrb zadrug in njihovega okrajnega vodstva

Okrajna zveza kmetijskih zadrug in Sekcija žena-zadružnic kranjskega okraja sta pred nedavnim prikazali delegatom splošnih in kmetijskih delovnih zadrug sedanje stanje zadružništva pri nas in hkrati svoje enoletno delo in uspehe.

Letne skupščine OZKZ v Kranju so se delegati v polnem številu udeležili. Po poročilih upravnega odbora OZKZ se je razvila živahna diskusija, ki je obravnavala vprašanje živinoreje, zaščite rastlin in finančne osamosvojitve zadrug. O posebnem odboru za pospeševanje živinoreje, o katerem so diskutirali, smo že pisali, prav tako o umetni osemenjevalnici in tuberkulozi, ki se je v našem okraju med živino precej razpasla, v tej številki pa bralce s posebnim člankom seznanjamo s sklepom skupščine, da se uvede povsod pobiranje samoprispevka ob prodaji živine, s čimer bodo zadruge in živinorejski odbor pri OZKZ prišli do gmotnih sredstev za dvig živinoreje.

Da bi čimprej zatrli koloradskega hrošča in kaparja, bo po sklepu skupščine osnovana pri OZKZ postaja za zaščito rastlin, ki bo nabavila potrebne sadne škropilnice, redno obiskovala okužene kraje na podeželju in tako rešila zadružna posestva nadloge, ki se je sama ne bi mogla zlepa znebiti.

Ob finančni osamosvojitvi zadrug se je skupščina dolgo zadržala. K vprašanjem in predlogom, kako naj bi zadružnike prepričali, da je treba zvišati deleže in jamstvo, je pripomnil podpredsednik Sveta za kmetijstvo in gozdarstvo LRS, tov. Ingolič, naj tega nikjer ne forsirajo. Najprej naj zadruge članom približajo, uvedejo res pravo demokracijo in poskrbe, da bo uvidel kmet koristi, ki jih bo imel od zadruge, potem bo kmet zainteresiran, da se bo zadruga gospodarsko okrepila. Ker se je marsikje dogajalo, da je postopal zadružni odbor s člani zadrug kakor nekak podaljšek oblastnega organa in ukrepal po svoji glavi, je nehote rahljal vezi zadružnikov na zadrugo. Tov. Ingolič je dejal tudi, naj nikjer in silijo ljudi v kmečke delovne zadruge. Kmeta najprej prepričajmo, kako nujna je skupna proizvodnja, če hoče da ga inozemska konkurenca v kmetijstvu ne bo uničila.

Bivši direktor zadružnega sklada, tov. Hafner, je precej obširno govoril o krepitvi in poživitvi kmetijskih odsekov in o delu splošnih kmetijskih zadrug ter poudaril, da morajo biti KDZ in SKZ, ki jih usmerja skupno vodstvo pri OZKZ, najtesneje povezane. KDZ naj bi še nadalje skrbele za naprednejše oblike gospodarstva, večji hektarski donos ipd., skratka, naj bi bile splošnim kmetijskim zadrugam kažipot k dvigu kmetijske proizvodnje.

Skupščina je sprejela med drugim tudi sklep, da v vseh splošnih kmetijskih zadrugah na izrednih občnih zborih razpravljajo o osnovanju ali o krepitvi gospodarskih odsekov.

*

Istega dne kakor letna skupščina OZKZ je bilo tudi skupščina Sekcije žena zadružnic, ki se lani ni kdo ve kako uveljavila. Zborovalke so sklenile, da bodo letos pridneje pomagale upravnim odborom v zadrugah in skrbele s pomočjo tečajev za izobraževanje žena zadružnic. Organizirale bodo posvetovalnice za matere in se bolj ko doslej posvetile vzgoji svojih otrok.

Za obnovo bohinjskega planšarstva bi bili potrebni milijoni

Pred vojno v Bohinju zelo razvito planšarstvo je v povojnih letih zelo nazadovalo. Mnoge planšarske koče in staje so bile med vojno uničene, v povojnih letih pa zaradi prepotrebne kapitalne graditve ni bilo za obnovo bohinjskega planšarstva na razpolago dovolj materialnih in denarnih sredstev. Kar je bilo obnovljenega, so Bohinjci obnovili in zgradili z lastnimi silami in sredstvi. Resda kaj večjega pri tem niso mogli napraviti, kljub temu pa so vsaj za silo obnovili nekatere planine in planinske poti. Letošnja huda zima pa je mnogo njihovega truda uničila. Sneg je porušil marsikatero stajo in kočo, plazovi so porušili več poti in bohinjsko planšarstvo je utrpelo milijonsko škodo. Prav bi bilo, da bi merodajni to upoštevali in vsaj delno povrnili škodo iz sklada, v katerega je v času zimske katastrofe darovalo ljudstvo iz vse naše države, da bi tako vsaj nekoliko pomagalo prizadetim krajem v Sloveniji. In Bohinj je menda tudi v Sloveniji!

Kljub temu, če bi škodo, storjeno v letošnji zimi, povrnili, bi bilo to kaj malo za obnovo in razvoj planšarstva v Bohinju. Potreben bi bil večmilijonski kredit, če hočemo, da bo bohinjsko planšarstvo dalo skupnosti tisto, kar ta od njega pričakuje.

Beležke z jeseniškega mladinskega festivala

V soboto, 14. junija se je na Jesenicah pričel mladinski festival. Že uvodna kulturnoprosvetna akademija je dokazala, da se je jeseniška mladina z festivalske prireditve skrbno pripravila in da sodeluje v najvidnejših kulturnoprosvetnih skupinah. V simfoničnem orkestru, ki smo ga na uvodni festivalski akademiji ponovno slišali, sodeluje veliko število mladine. Pred leti na Jesenicah ni bilo niti enega stalnega recitatorskega zbora. Na dosedanjih festivalnih prireditvah pa je nastopilo kar več recitatorskih skupin, kar je za kulturno življenje Jesenic zelo razveseljivo. Te skupine pa niso bile ustanovljene šele pred nedavnim in niso samo enodnevnice, ampak obstojijo že več mesecev in stalno vadijo. Delavsko kulturno društvo »Svoboda«, ki se sedaj snuje, naj si prizadeva, da bo vključilo v svojo sredo vse te skupine in da jih ne bo prepustilo same sebi. Najboljši recitatorski zbor na uvodni akademiji je bil gimnazijski, ki je recitiral Nazorjevo pesnitev o Titu »Naprej«. Pa tudi recitatorji, ki so recitirali Seliškarjevo »Partiji«, so s svojim izvajanjem navdušili občinstvo. Čufarjevo »Proletarsko mladino« so mladi recitatorji podajali s takim zanosom, da si čutil, da jo pri recitiranju podoživljajo. Ko bi jih danes Tone slišal ali videl... Razen recitatorskih zborov in simfoničnega orkestra so na uvodni akademiji nastopili še harmonikarski zbor, gimnazijska baletna skupina ter pevska zbora MIŠ in gimnazije. Ob zaključku akademije pa so zapeli še združeni pevski zbori.

V nedeljo, 15. junija ob 8. uri zjutraj je bilo na okrašenem trgu pred jeseniško gimnazijo slavnostno mladinsko zborovanje, na katerem sta govorila sekretar MK LMS Jesenice Marijan Rožič in sekretar CK LMS tov. Remškar. Mladina pa je bila ta dan počaščena tudi z obiskom indijske socialistične delegacije, ki se je udeležila zborovanja, razvitja pionirskega prapora podmožakljarskega odreda in njegovega preimenovanja v Odred narodnega heroja Matije Verdnika. Materi padlega heroja je indijska delegatka dejala: »Izgubili ste velikega sina, ki je padel za svobodo svojega ljudstva. Vedite pa, da je na vsem svetu mnogo ljudi, ki so pripravljeni boriti se za svobodo in pravico delovnega človeka. Junaštvo vašega sina in junaštvo jugoslovanskega ljudstva je lahko vsem narodom za vzgled, kako si je treba svobodo in pravico delovnega ljudstva priboriti.« Seveda pa je bilo ta dan še več kulturnoprosvetnih in fizkulturnih prireditev. Omenimo naj le pionirski nastop in koncert, mladinski lahkoatletski peteroboj, tekmovanje pionirjev s skiroji in nogometne tekme za mladinsko prvenstvo Jesenic.

Otvoritev razstave mladih fotografov in likovnih umetnikov, ki so jo odprli v ponedeljek in ki bo odprta do 23. junija, je bila zame lepo doživetje in bom o njej spregovoril kaj več v prihodnji številki. Razstavlja 27 mladih fotografov in štirje likovniki skupno 79 del.

Razen otvoritve razstave je bil v ponedeljek še koncertni večer, na katerem je nastopilo 248 pevcev. Nastopili so pevski zbor MIŠ, gimnazijski pevski zbor, pevski zbor šole učencev v gospodarstvu, pevski zbor OTK, pevski zbor glavne pisarne v jeseniški železarne, tamburaška zbora z Blejske Dobrave in z Javornika in harmonikarski zbor z Jesenic. Ob zaključku koncertnega večera pa sta zaigrala še združena tamburaška zbora in zapeli vsi nastopajoči zbori skupno. Oceno koncertnega večera bomo objavili v prihodnji številki. Mimo nečesa pa ne smemo: na večeru bi moral nastopiti tudi Mladi kovinar, ki pa zaradi nediscipliniranosti mladincev ni mogel samostojno nastopiti. Na koncertnem večeru so sodelovale le njegove pevke. Pa menda ne, da se mladim pevcem zdi »pod čast«, da bi nastopali skupno z omenjenimi zbori?

V torek so bile odgirane polfinalne nogometne tekme za mladinsko prvenstvo Jesenic in pionirska šahovska simultanka, jeseniški lutkarji pa so obiskali hrušičanske pionirje z »Žogico nogico«.

Prijeten glasbeni večer so nam ta dan pripravili tudi gojenci in gojenke državne glasbene šole z Jesenic.

Sreda in četrtek sta potekla v raznih fizkulturnih in šahovskih tekmovanjih in prireditvah, na Koroški Beli pa je bil literarno-glasbeni večer.

Še petek, sobota, nedelja in ponedeljek, pa bo jeseniški mladinski festival zaključen. Nedeljska letalska prireditev v Lescah bo širšega značaja. Na Jesenicah in drugod se skoro vsi ljudje pogovarjajo, da bodo šli v nedeljo v Lesce. Kot smo zvedeli, bodo v nedeljo vozili tudi posebni vlaki. Izletniki si bodo ta dan lahko ogledali dve zanimivi fizkulturni prireditvi, dopoldan Mladinski letalski dan v Lescah, popoldan pa Blejsko regato.

V Medvodah se živahno pripravljajo na Mladinski teden

V dneh od 22. do 29. junija bo v Medvodah vrsta prireditev v okviru Mladinskega tedna. Nastopila bodo kulturno-umetniška, telesno vzgojna in športna društva. Mladina se je zatekla po pomoč k vsem družbenim organizacijam in različnim ustanovam. Spričo moralne in gmotne pomoči le-teh in velike prizadevnosti mladine priprave lepo potekajo.

V Medvodah imajo gradbeniki polne roke dela

Vzporedno z gradnjo hidrocentrale v Medvodah vodi podjetje »Gradis« tudi vsa dela pri gradnji stanovanjskih naselij za uslužbence in delavce v elektrarni. Vendar pa to še ni vse, kar v Medvodah gradijo. Dokončujejo na primer stavbo Okrajne mizarske delavnice, ki vzlic temu, da še ni dograjena, dela s polno paro, saj že sedaj dosega 90% možne kapacitete.

Podjetje za melioracije pa je začelo v Medvodah pod hidrocentralo regulirati Savo. Gre za to, da bi nizka voda hitreje odtekala. V času hudih nalivov je namreč rodovitna zemlja ob Savinih bregovih ogrožena. Za regulacijo Save je za sedaj odobrenega 35 milijonov kredita, ki bo po vsej verjetnosti že letos izčrpan za prva, najnujnejša dela.

V gradnji je še več manjših stanovanjskih hiš, ki si jih postavljajo s pomočjo ugodnih posojil domači delavci, republiška gasilska šola pa dviga svoje gospodarsko poslopje.

Medvodčani bodo poskrbeli še za telovadce in športnike. Če jim v Ljubljani odobrijo kredit, bodo adaptirali dom »Partizana«, urejajo pa že športno igrišče.

Pirničani Medvodčane lepo posnemajo. Še letos bodo dokončali svoj zadružni dom, kjer nameravajo najprej odpreti gostilno.(!)

V VODICAH BODO KMALU POBRALI VSE DAVKE

Še pred nedavnim je bil občinski ljudski odbor v Vodicah nad Ljubljano med najslabšimi glede vplačila davčnih akontacij. Razumnemu in požrtvovalnemu vodstvu pa je uspelo, da je v kratkem času zbralo na svojem področju nad milijon dinarjev za akontacije. Terjatev pa je sedaj zelo malo.

Na enem grmičku 12 ličink!

V Medvodah se je koloradski hrošč letos zelo razmnožil. V ponedeljek je lastnik krompirišča nasproti gostilne »Pri Bohincu« ugotovil, da škodljivca kar mrgoli. Na enem samem krompirjevem grmičku se je paslo dvanajst ličink, na drugih pa vsaj po ena. Kaže, da ga doslej še ni iskal, ali pa zelo površno, kajti sicer bi se golazen tako ne razbohotila. (Ličinka potrebuje za razvoj štirinajst dni!). Kmetje, oglejte si krompirišča, če nočete, da se iz ličink razvijejo hrošči, ki vam bodo tako okužili nasade, da prihodnje leto krompirja ne boste več mogli saditi.

„Gorenjski glas" v vsako hišo

Zasedanje delavskega sveta v Induplati

V tovarni Induplati v Jaršah je 9. junija delavski svet drugič zasedal in podrobno razpravljal o izpolnitvi družbenega plana, ki je precej visok. Doslej so izpolnili nekaj nad 30% plana. Zastoj je bil v glavnem v prvem tromesečju zaradi visokega snega. Ni bilo dovolj premoga, mnogokrat je zmanjkalo električnega toka, deloma pa tudi preje za jedrovinski oddelek v tkalnici. Na sploh dobava surovin ni bila v redu (za kar dobaviteljem v bodoče ne bodo več gledali skozi prste).

V juniju se je proizvodnja močno dvignila in bo mesečni plan izpolnjen vsaj 100%. Dobro teče proizvodnja bombažnih tkanin in gasilskih cevi, medtem ko jim gre bolj trda pri produkciji konopljinih in lanenih tkanin, kerzanje še vedno ni dovolj surovin. Šatorsko platno, ki so ga dozdaj izdelovali samo za JLA, bodo odslej proizvajali tudi za široko potrošnjo. Nameravajo vpeljati še vrsto novih artiklov ter povečati izvoz.

Delavski svet je stalno seznanjem s finančnim stanjem podjetja. O tem obveščajo tudi ves delovni kolektiv, da ve, kako gospodarijo. Tarifni pravilnik, ki je že stopil v veljavo, je vsebinsko zadovoljiv. Pravijo pa, da bi bil lahko še boljši, če bi pri izdelavi tega v večji meri sodeloval ves delovni kolektiv. Za strokovno in politično vzgojo bo odslej skrbel tudi interni časopis Konopljan, ki ga bodo začeli v najkrajšem času izdajati. Ob koncu zasedanja je bilo dogovorjeno, da se razdeli 318.000 din nagrade med najboljše delavce in delavke, ki so dosegli v proizvodnji največje uspehe.

Kroparji si gradijo moderno kopališče

Nedaleč od spomenika padlim borcem in razpotja med Kamno gorico in Kropo si Kroparji gradijo umetno kopališče s trimetrskim skakalnim stolpom za 400 kopalcev.

Delo vodi in kreditira Fizkulturna zveza Slovenije. Po preračunu bi stala gradnja 2,800.000 din, vendar bodo stroški znatno manjši, ker je vsa delovna sila brezplačna. Že v času priprav so učenci žrtvovali ves prosti čas za novo kopališče, pomagali pa bodo vse do dograditve. Če bi tudi občinski in okrajni ljudski odbor požrtvovalne graditelje vsaj nekoliko finančno podprla, bi bilo kopališče lahko že dograjeno.

Mojster umetnega kovanja, tov. Bertoncelj, kuje krasnega, okoli 160 kg težkega železnega zmaja, s katerim bo okrašen vhod v kroparsko in po vojni prvo moderno kopališče v manjšem industrijskem centru.

Bobovški opekarji izdelujejo sedaj z manjšim trudom boljšo opeko

Kdor pozna opekarstvo in njegovo zgodovino, ve za velike pomanjkljivosti opekarskih podjetij še v bližnji preteklosti. Najtežja dela so opekarji opravljali z rokami. V povojnih letih se je marsikaj spremenilo tudi v opekarnah. Ročni odkop, pri katerem je bobovškim opekarjem stekla po licih nešteta znojna sraga, je zamenjal stroj za izkopavanje gline. Predelava materiala in vse druge proizvodne faze potekajo sedaj na industrijski način. Podjetje ima vse možnosti za uspešen razvoj: ima pridne roke, moderen tehnološki proces proizvodnje, dobre strokovnjake in odlično glino.

Dosedanji odjemalci bobovške opeke vedo, da je vsaka opeka brezhibno izdelana, čvrsta, trpežna in da odlično zadržuje mraz in vročino. Zato so zadovoljni z njo tudi opekarski strokovnjaki.

Za svoj trud bodo marljivi opekarji, ki nenehno skrbe za svoje strokovno izpopolnjevanje, poplačani z novimi tarifnimi postavkami, o katerih prav te dni z vnemo razpravljajo.

VELIK MLADINSKI LETALSKI DAN V LESCAH

pester in za vsakogar zanimiv program

ZAČETEK OB 10. URI DOPOLDNE

POSEBNI VLAKI — poizvedbe pri »PUTNIKU«

Udeleženci si bodo razen letalskega mitinga lahko ogledali tudi veslaško regato na Blejskem jezeru, ki bo popoldne

Ljubitelji letalskega športa

v nedeljo v Lesce

TISTI, KI BODO IMELI SREČO PRI SREČOLOVU, SE BODO LAHKO BREZPLAČNO PELJALI Z LETALOM NAD PRELEPO GORENJSKO

Zadružniki bodo poskrbeli za obnovo živinoreje

Živinoreja v kranjskem okraju že skoraj deset let nazaduje. Med veterinarskimi pregledi, licenciranjem, sprejemanjem živali v rodovnik in na plemenskih sejmih so strokovnjaki ugotavljali, da je zadnji čas, ko nazadovanje še lahko zadržimo in odberemo živali, ki bodo ohranile pincgavsko pleme na taki stopnji, kakor jo prirodne prilike in ekonomski zakoni na Gorenjskem zahtevajo. Čeprav je oslabitev živinoreje večidel posledica nenormalnega izločanja živali iz matičnih čred, so k temu pripomogli tudi živinorejci sami. Zaradi trenutnih koristi in večje dobičkonosnosti drugih kmetijskih panog so živinorejo zanemarjali. Kvarne posledice tega se kažejo predvsem v padanju proizvodnosti živali, v velikem številu vzrejenih bolezni pri naraščaju, v podhranjenosti in izčrpanosti, v izgubljanju pasemskih lastnosti pincgavca in — kar je najvažnejše — v pomanjkanju kvalitetnih moških plemenjakov, ki jih sestavljajo sedaj skoraj sami napol deklasirani biki z majhnim številom pozitivnih dednih lastnosti, pa zato bolj bogatih z dednimi napakami.

Živinorejci so uvideli, da bi bilo izboljševanje živinoreje samo z uvoženimi plemenjaki iz inozemstva predrago in nemogoče. V prvi vrsti bo treba rešiti domačo kvalitetno živino, ki naj bo osnova za vse nadaljnje delo v tej smeri. V ta namen so pri OZKZ v Kranju osnovali odbor živinorejcev in živinorejskih strokovnjakov, ki bo začel s sistematičnim izboljševalnim in selekcijskim delom. Za sedaj bodo vse kmetijske zadruge uvedle rodovnik goveje živine, zajemajoč vse živali, ki po proizvajalni sposobnosti, zdravju in telesni zgradbi plemenskim zahtevam še ustrezajo. Pri vseh teh živalih naj bi zadružniki vodili kontrolo nad proizvodnostjo in nadzor nad potomstvom. Rejo takih živali bosta podprla OZKZ in oblast in dobrim vzrejnim odsekom tudi finančno pomagala. Živinorejski odbor pri OZKZ je že predvidel, katere planine naj bi izboljšali in obnovili. V perspektivi pa ima ureditev vzrejnega posestva, ki naj bi vsako leto prispevalo obnovi živinoreje nekaj plemenjakov in gojilo izključno le plemensko živino. Za hitrejšo regeneracijo bi uvažali tudi inozemske plemenjake.

Da je za izvedbo vsega tega nujno potreben denar, so uvideli tudi živinorejci sami. Zato so na letni skupščini OZKZ izglasovali sklep o pobiranju samoprispevka, s katerim bodo krili najnujnejše potrebe. Samoprispevek bodo plačevali obvezno vsi živinorejci pri prodaji živine, ko prejmejo potni list. Plačali bodo za vsakega konja ali odraslo govedo po 100 din, za mlado govedo do dveh let in za odraslega prašiča 50 din, za klavna teleta, drobnico in pujske odojke pa po 20 din. Polovico tega prispevka bodo izkoriščale kmetijske zadruge po lastnem preudarku, drugo polovico pa bodo odvajale živinorejskemu odboru pri OZKZ. Le-ta bo denar vložil tja, kjer bodo najlepši izgledi za nagel procvit živinoreje. Tistim živinorejcem, ki sedaj tega ne vidijo, bo že v teku tega leta jasno, da jim plačevanje ni nepotrebno breme, temveč edina pot, da zavarujejo živino pred nadaljnjim propadanjem.

Mladina radovljiškega okraja se pripravlja na praznovanje Dneva vstaje

Le mesec dni nas še loči od Dneva vstaje, ki ga bo slovensko ljudstvo povsod svečano proslavljalo. Mladina radovljiškega okraja bo ta borbeni praznik proslavila z večdnevnim taborjenjem pod Stolom. Mnogo mladinskih skupin bo odšlo že 19. julija pod Stol, kjer si bodo uredili taborišče, naslednji dan pa bobo tu razna fizkulturna tekmovanja in kulturnoprosvetni nastopi. Dan pred Dnevom vstaje bodo obiskali nekdanje partizanske postojanke in kraje partizanskih bojev v Karavankah, zvečer pa bo v taboriču slavnostno zborovanje z mitingom. Glavni dan, ki bo obenem tudi zaključek taborenja, pa bo potekel ob nastopih najboljših kulturnoprosvetnih mladinskih skupin iz radovljiškega okraja. Okrajni komite LMS Radovljica je na mladinsko taborjenje pod Stolom povabil tabornike in mladino tudi iz drugih krajev.

Pred občinskim praznikom v Goričah

Na Gorenjskem in morda celo v vsej naši državi je goriški občinski odbor prvi uzakonil praznik za svoje upravno območje. Na predlog delavnega odbora Zveze borcev so določili za praznik 28. junij. 1943. leta je namreč na ta dan odšlo iz Gorič, Golnika, Letenca in Trstenika, krajev v goriški občini, 24 zavednih vaščanov v partizane.

Še nekaj dni, in goriška občina bo prvič praznovala. Na pomembno svečanost se ZB in vse družbene organizacije temeljito pripravljajo. 10 odborov skrbi za primeren program. Izvedbo vojaškega dela programa so prevzeli v glavnem borci, ki so odšli 28. junija 1943. v partizane.

Na predvečer praznika bo na Golniku koncertirala godba LM iz Ljubljane, v Goričah bo golniška igralska skupina uprizorila »Vido - Stašo«, na Trsteniku pa bo miting Zveze borcev, ki bo tokrat organizirala napad na vas, nato pa partizanski tabor med Povlami in Karničarjem.

Na praznik bo omenjena partizanska enota izvršila napad na logor 29. enote. utaborjene na Kozjeku. Po napadu bosta obe enoti sodelovali pri odkritju spominske plošče borcem Kokrškega odreda, ki so padli v januarju 1944. leta. Potem bosta napadli vas Goriče, nakar bo v vasi parada, pri kateri bo sodelovalo okoli 200 tovarišev: člani ljubljanske godbe LM, člani ZB iz goriške občine, gasilci z Golnika in Trstenika ter člani PAZ in Rdečega križa z Golnika, Gorič in Trstenika. Popoldne bo v Goričah prosta zabava.

Prireditelji želé, da bi jih na ta pomembni dan obiskali vsaj tisti borci in aktivisti, ki so se med revolucijo kretali v teh krajih.

ZVEZA BORCEV V KOMENDI NA POTI K PRVIM USPEHOM

Zadnja leta je bil odbor ZB v Komendi zelo nedelaven, saj vse do letos ni bilo nobenega občnega zbora. Te dni se je odbor okrepil z novimi ljudmi in tako je prišlo do občnega zbora, na katerem je bila prav lepa udeležba članstva. Na tem zboru so med drugim sklenili, da bodo v vasi postavili spomenik padlim borcem NOB, za kar je bil izvoljen poseben pripravljalni odbor. Za pravilno vzgojo mladine bo skrbela komisija za izvenarmadni pouk, ki bo delovala tudi pri razširitvi strelske družine, za katero vlada med komenško mladino veliko zanimanje.

Z umetnim osemenjevanjem krav bodo v radovljiškem okraju živinorejo izboljšali

Spolne kužne bolezni so živinorejcem v radovljiškem okraju prizadejale že ogromno škode. Najčešče so se pojavljale in se še pojavljajo na področju občin Begunje, Lesce in deloma tudi Radovljice. Posledice spolnih bolezni pa so, da krave povržejo plod že v drugem, tretjem ali četrtem mesecu, splošna oslabelost živine, zmanjšanje mlečnosti, jalovost itd. Kakšno škodo lahko kmet zaradi tega utrpi, naj pove primer iz Begunj, ko je en sam kmet zaradi spolne obolelosti živine imel na mleku in teletih več kot 40.000 din škode.

Da bi ljudska oblast pomagala kmetu, ga obvarovala škode in zaščitila zdravje živine, bo odprla konec junija (verjetno že 25. t. m.) umetno osemenjevalnico v Lescah (na dvorišču Katarine Vidic — pri »Martinu« št. 11), ki bo preskrbljena z odličnim semenom. To seme so odvzeli prvovrstnim uvoženim bikom, katerih matere so imele vsaj 4000 litrov mleka letno.

Osemenjevalnice v Lescah se bo lahko posluževal vsak živinorejec iz katere koli občine. Osemenjevalnica bo oplojevala krave in telice, ki so začele pojati prejšnji večer, vsak dan od 7. do 9. ure zjutraj, krave, ki so se začele pojati ponoči in jutraj, pa od 17. do 19. ure. Razen tega bo v osemenjevalnici vsak torek zdravstveni pregled živine.

Osemenjevalnice v Lescah se bodo razveselili vsi tisti živinorejci, ki jim je kaj do tega, da izboljšajo kakovost svoje živine. Upajmo, da bodo kmetje že v prvih dneh pripeljali čim več krav in telic. To je seveda tudi v interesu osemenjevalnice, saj bo na ta način odstotek oplojenih krav mnogo večji, kar je za razvoj in nadaljni obstoj osemenjevalnice velikega pomena.

Kmete bo prav gotovo tudi zanimalo, koliko bodo morali plačati za umetno oplojevanje svoje živine. Tistim, ki bodo s potrdilom dokazali, da so vplačali pavšalno skočnino, ne bo treba plačati osemenjevnaja, drugi pa bodo plačali običajni znesek (200 din). Zdravljenje krav in pregled brejih pa bo treba plačati posebej. S tem se bo namreč osemenjevalnica vzdrževala in si zasigurala svoj obstoj. To pa je vsekakor v interesu vseh živinorejcev.

KLUB REZERVNIH OFICIRJEV V MENGŠU JE VEDNO BOLJ AKTIVEN

Preteklo soboto je imel klub rezervnih oficirjev v Mengšu zbor, na katerem je po kratkem pregledu dela sledilo predavanje. Po predavanju se je razvila široka diskusija v zvezi z nameravano taktično vežbo, ki jo pripravlja klub za 22. t. m. na položajih med Mengšem in Dobenom. Dobre priprave obetajo, da bo prva vaja res uspela in da bodo rezervni oficirji lahko pokazali vse svoje vojne sposobnosti. Zaradi priključitve nekaterih KLO v občinski odbor Mengeš, se je klub številčno precej povečal, zato so bile potrebne izredne volitve v upravni odbor in odbor časti. Posebna 5 članska komisija pa bo vodila vse priprave za taktične vaje in sestavila celoletni načrt dela.

V nedeljo, 22. JUNIJA bo tretji množični pregled krompirišč

Okužbe krompirišč po koloradskem hrošču so se v kranjskem okraju te dni močno povečale. To smo tudi pričakovali, zlasti še zato, ker je bil tudi drugi množični pregled krompirja večinoma slabo izveden, ponekod nič bolje kakor prvi. Zato je razumljivo, da v teh krajih odkrijejo okužbe šele potem, ko se zalega razmnoži, kar pa ima za posledico nove okužbe in mnogo več dela in stroškov s škropljenjem.

V vsej Poljanski dolini so okužbe precej večje kot v Selški dolini ali v ravninskem predelu. V Zmincu so sicer hrošče letos zgodaj našli, vkljub temu pa niso pregledovali krompirišč. Občinski ljudski odbor je imel v nedeljo dopoldne, ko bi moral biti množični pregled, sejo, vsled česar odborniki, ki so hkrati vaški vodje, pregleda niso organizirali. Hrošč se je zato nemoteno razvijal. Sedaj, ko je več tisoč ličink na nekaterih mestih požrlo krompirjevo listje do golih reber, so se zganili in uničujejo hrošče z obiranjem, škropljenjem in prašenjem.

Na področju občine Gorenja vas v Poljanski dolini je okuženih 43 parcel krompirja. Skupno so doslej uničili 433 hroščev in 50 ličink ter 400 skupin jajčec. Če je število ličink točno, so bili pregledi v tej občini dobri. S pravočasnim uničenjem hroščev so kmetje preprečili razmnoževanje zalege. Iz teh številk pa je razvidno, kako so se okužbe povečale v primeru z lanskim letom, ko so našli na področju vsega okraja komaj nekaj nad 900 hroščev.

Letos pa samo na področju ene občine v enem mesecu preko 400.

V občini Smlednik so zatrjevali, da so krompirišča dobro pregledali in da pri njih ni hroščev, dokler se ni na eni njivi pojavilo na stotine ličink. Ker so bile ličinke že velike, pomeni, da so bili hrošči vsaj 3 tedne prej na njivi. Nihče pa jih ni našel, niti pri dveh množičnih pregledih, niti pri posameznih, ki jih morajo opraviti lastniki krompirišč najmanj enkrat tedensko. Bolj verjetno pa je, da krompirišč sploh niso pregledovali!

Še slabše kakor v Smledniku, je stanje na področju občine Predosije. Tudi tu niso ničesar našli, dokler ni bila okužba splošna. Temu pa se ni čuditi, ker so vse lani okužene njive posejali z žitom namesto s krompirjem, vsled česar se je hrošč razširil po vsem polju. Okužb je naenkrat toliko, da občinski vodja na dan poročanja ni bil kos zbrati številčnih podatkov.

Številne okužbe so te dni odkrili tudi na področju občine Naklo, kjer KDZ Dobrava prav tako ni posadila krompirja na lani okuženih njivah, vkljub tozadevnim nalogom občinskega ljudskega odbora. Podobni slučaji pozno odkritih večjih okužb so tudi v drugih krajih, čeprav ne tako številni kakor v navedenih občinah. Ti primeri so jasen dokaz, kako malomaren odnos imajo nekateri lastniki krompirjevih nasadov do borbe proti koloradskemu hrošču, vkljub vsemu pojasnjevanju, prepričevanju in opominom organov ljudske oblasti. Te ljudi, ki nočejo sodelovati v skupni borbi proti najbolj nevarnemu rastlinskemu škodljivcu in s tem povzročajo veliko škodo skupnosti, bo moral o njihovih dolžnostih prepričati sodnik za prekrške s primerno kaznijo, občinski LO pa bi morali poskrbeti, da taki ljudje ne bodo uživali popusta pri nabavi sredstev za škropljenje ali prašenje krompirja, za katera plačuje Okrajni LO 65% od nabavne cene.

Detajlistični poslovalnici trgovskega podjetja na veliko »Kokre« v Kranju sta zmeraj bolj založeni z najrazličnejšim kvalitetnim domačim in uvoženim tekstilnim in galanterijskim blagom. Izbiro galanterijskih artiklov podjetje zadnje čase zelo povečuje.

70-letnico železarske gasilske čete bodo na Jesenicah zelo slovesno proslavili

Veliki lepaki na Jesenicah in v drugih Gorenjske naznanjajo, da bo v dneh od 4. do 6. julija v jeseniškem železarskem revirju velik gasilski praznik, na katerega so lahko ponosni ne samo jeseniški, ampak vsi gorenjski gasilci. Prostovoljna gasilska četa jeseniške železarne bo praznovala 70-letnico obstoja. Kot smo zvedeli, se bo ob tej priliki zbralo na Jesenicah okrog 10.000 uniformiranih gasilcev iz Slovenije in od drugod, tako da bo gasilski praznik na Jesenicah največja letošnja gasilska prireditev v državi.

Dnevi gasilskega praznika na Jesenicah bodo potekli v tekmovanjih in različnih prireditvah. Na sporedu so tekmovanja desetin v trodelnem napadu in gasilskem peteroboju (tek na 500 m čez ovire, met vrvi iz vrečic, razvijanje cevi obojeročno, prenos ponesrečenca na 50 metrov v opremi in zagon motorne brizgalne s preizkusom črpalk). Gasilska razstava bo prikazala 70-letni razvoj gasilstva. Razen tega pa bodo v teh dneh še razne kulturnoprosvetne prireditve.

Na zaključni dan jeseniškega gasilskega praznika bo velika gasilska parada, na kateri bodo sodelovale številne gasilske čete s svojo opremo. Da bo udeležba na veliki gasilski prireditvi na Jesenicah čim večja, je uprava JDŽ odobrila za vožnjo po železnici 75-odstotni popust.

Prepričani smo, da bo železarska gasilska četa dostojno proslavila svojo sedemdesetletnico. Naše bralce bo prav gotovo zanimala kratka zgodovina ene najstarejših gasilskih čet pri nas. Povod za ustanovitev požarne brambe, ki je bila predhodnica jeseniške železarske gasilske čete, je bil požar, ki je leta 1882 uničil v nekdanji železarni pri Stari Fužini lopo za lesno oglje. Ta požarna bramba je imela nadzor nad nekdanjimi železarnami v Bohinjski Bistrici, na Pozabljenem in pri Stari Fužini, katerih lastnik je bil Kranjska industr. družba. Ko je jeseni leta 1890 železarna na Bohinjski Bistrici pogorela do tal, sta kmalu nato ugasnili tudi železarni na Pozabljenem in pri Stari Fužini. Bohinjski železarji so se za stalno preselili na Jesenice in tu obnovili svojo gasilsko četo, ki se je skozi desetletja in desetletja razvijala, sodelovala pri gašenju neštetih požarov in bila vedno pripravljena pomagati pri vsaki elementarni nesreči. Proslava 70-letnice njenega obstoja pa bo toliko lepša, saj je v času, ko naš delovni človek gradi svojo srečnejšo bodočnost in ko se osvobaja z ustvarjalnim delom bedne preteklosti. Nove industrijske objekte na Jesenicah in v okolici bo gasilska četa jeseniške železarne budno čuvala pred požari, saj bo s tem čuvala največje naše bogastvo.

GASILSKA ŠOLA V MEDVODAH BO LETOS VZGOJILA OKOLI 40 GASILSKIH ČASTNIKOV IN 250 PODČASTNIKOV

Gasilska zveza Slovenije redno skrbi za strokovno izpopolnitev gasilskega kadra. Samo letos bo iz republiške gasilske šole v Medvodah izšlo okoli 40 gasilskih častnikov in 250 podčastnikov, vodij različnih gasilskih enot, ki bodo v šoli pridobljeno znanje prenesli na nešolano članstvo.

Gojenci se ne vzgajajo samo v strokovnem pogledu in disciplini, šola skrbi tudi za politično in izvenarmadno vzgojo in jih uri v protiletalski zaščiti. Škoda pa je, da zavod še vedno nima dovolj sodobnega gasilskega orodja za praktične vaje.

Povezava med Medvodčani in gasilsko šolo je tesna, čeprav so gojenci le-te večidel tujci. Pri vseh akcijah in prireditvih v Medvodah sodelujejo. Zlasti pa je šola poskrbela za vzgojo medvoških gasilcev. Lani je priredila gasilski tečaj, ki so se ga v lepem številu udeležili člani domače gasilske enote in nekateri člani tovarniških kolektivov. S pomočjo predavanj tamkajšnje ljudske univerze pa so si gojenci precej razširili duševno obzorje.

Ponoven uspeh kamniških gasilcev

Kamniški gasilci, ki so v tekmovanju za okrajno prvenstvo lani dosegli prvo mesto in v letošnjem tekmovanju z okrajema Kranj in Jesenice prav tako prvo mesto v kategoriji z B cevmi, so 25. maja nastopili v Lubeči pri Celju na republiškem tekmovanju in v ostri konkurenci zasedli častno drugo mesto v B kategoriji. Ta uspeh je ponoven dokaz, da se kamniški gasilci z vse resnostjo pripravljajo na proslavo 70-letnice društva, ki bo 13. julija. Predtem pa nameravajo še popraviti svoj gasilski dom, ki je v zelo slabem stanju. Za vsa popravila bo potrebno 300.000 din, česar pa društvo ne premore, zato s prostovoljno akcijo zbira prispevke in tako krije izdatke. Pričakujejo, da se bodo tej akciji odzvala vsa kamniška in okoliška društva ter s tem dokazala, da jim gasilstvo, ki dan in noč varuje naše domove pred nesrečo, ni deveta briga.

TOPOLE PRI MENGŠU. Zelo uspešno deluje in se uveljavlja ženska desetina gasilskega društva iz Topol pri Mengšu, ki je v tekmovanju z ročno brizgalno dosegla prvo mesto. Upamo, da bodo požrtvovalne članice zadržale to mesto tudi pri delu z motorno brizgalno, ki so jo dobile pred štirinajstimi dnevi.

NA TOMBOLI V MENGŠU JE BILO NAD 3000 UDELEŽENCEV

V nedeljo popoldne je bilo v Mengšu zelo živo. Občinski odbor OF je namreč priredil veliko tombolo, da bi z dobičkom popravil staro šolsko poslopje in zgradil novo. Dobitki te velike tombole so bili zelo bogati in lepi, čeprav so jih v glavnem prostovoljno prispevali vaščani sami. Prireditvi je prisostvovalo nad tri tisoč ljudi. Prišli so celo iz Kamnika, Kranja in Ljubljane.

DELEGACIJA ANGLEŠKIH SINDIKATOV NA JESENICAH

Na povratku s Kongresa kovinarjev v Zagrebu je pred nedavnim obiskala Jesenice angleška sindikalna organizacija kovinarjev »Trade Union«. Spremljal jo je član Republiške zveze sindikatov tov. Jaka Kvas. Na Jesenicah so si ogledali obrate jeseniške železarne, javorniške valjarne ter železarski muzej.

Med potjo iz Ljubljane na Jesenice so obiskali še ljubljanski Litostroj, kranjsko Iskro in še nekatere druge kraje. Med drugim so se pomudili tudi v Sindikalnem počitniškem domu »Franceta Rozmana« v Gozdu.

TEČAJ ZA VODILNE GOSTINSKE USLUŽBENCE ZAKLJUČEN

V Šlandrovem domu v Radovljici so pred nedavnim zaključili tečaj, na katerem se je izobraževalo vodilno osebje gostinskih podjetij. Ob zaključku tečaja so priredili poučno ekskurzije v cono B Tržaškega ozemlja, na Vipavsko in se preko Tolminskega in Vršiča vrnili na svoja delovna mesta. Na ekskuziji so si ogledali razna gostinska podjetja in turistične postojanke ter razne druge zanimivosti.

ALI V BOHNJU POLETI RES NE BO AVTOBUSNEGA PROMETA?

Poletje se bliža in z njim kopalna sezona. Tega se že mnogi veselijo in misli so jim uprte v Bohinj k jezeru. Te dni pa smo slišali, da v letošnji letni sezoni ne bo vsakodnevnega avtobusnega prometa med Bohinjsko Bistrico in Zlatorogom in da bo avtobus vozil samo ob nedeljah. Zakaj, ne vemo. Vemo le, da to prav gotovo ne koristi razvoju turizma v naših krajih in se nam ravnanje Slovenija-atoprometa, če je to res, zdi zelo čudno.

Papirnica na Količevem

V BORBI ZA IZPOLNITEV DRUŽBENEGA PLANA

Delovni kolektiv papirničarjev na Količevem zelo požrtvovalno izpolnjuje družbeni plan. V juniju je plan celo prekoračil. Težave se pojavljajo le pri kupcih. Medtem ko so izdelki za široko potrošnjo takoj razgrabljeni, siva lepenka ne gre v tolikšni meri kot poprej v prodajo, ker imajo še vsi dovolj lanskih zalog.

Za delovne uspehe je zaslužen tako delavski svet, ki pravilno usmerja vse delo, kakor tudi delavstvo, ki ima močno oporo v Partiji in sindikatu. To je bilo videti zlasti pri sprejetju tarifnega pravilnika. Na množičnih sestankih skozi teden dni je sodelovalo vse delavstvo, ki je podrobno razpravljalo o vseh delovnih mestih in plačilnih postavkah. Tarifni pravilnik za Papirnico v Količevem je zato tudi v očeh drugih dober. Delavstvo prejema po njem plače od 1. maja dalje. Partijska organizacija in sindikat pa posvečata veliko skrb tudi kulturnemu in družabnemu življenju na Količevem, saj je njihovo SKUD »Franc Bukovec« nadvse razgibano. To društvo ima dober mešani pevski zbor, foklorno skupino in številčno močen tamburaški zbor. Dramski odsek je v zadnjem času gostoval z veseloigro »Pri belem konjičku« v Ihanu, Črnučah, Lubnem, št. Vidu pri Lukavici in Št. Rupertu na Dolenjskem.

Kmetijski svetovalec

S. T., Šenčur: Spomladi sem ozimni pšenici, ki se je jeseni slabše obrasla, pognojil s čilskim solitrom. Porabil sem cca 100 kg umetnega gnojila na 1 ha. Zdaj je pšenico izredno močno napadla rja in izgleda, da bo slabo obrodila. Kaj je temu vzrok?

Odgovor: Pravilno je, da ozimna žita, ki se jeseni slabo obrastejo, spomladi dodatno gnojimo z umetnimi gnojili; zlasti velja to za pšenico. Količina gnojila, ki ste jo vi porabili, je primerna, čeprav bi bila lahko tudi za eno tretjino manjša. Rji ste dali pa sami možnost, da je napadla pšenico. Pšenica namreč, ki je dobro zagnojena s solitrom ali katerim drugim dušičnim gnojilom, izgubi prirodno odpornost proti rji. Zato bi morali zmeraj, kadar gnojite žitom z dušikom, pognojiti zemljo tudi z enako količino superfosfata. S tem boste storili trojno korist: vrednost dušičnega gnojila se bo povečala, žito bo dobilo element, ki ga še bolj potrebuje kot dušik in prirodna odpornost rastline proti rji ne bo prav nič zmanjšana. Ta nasvet v bodoče upoštevajte, ker uspešnega sredstva za uničevanje rje za sedaj še nimamo!

F. P. Kranj: Letos so mi drevje zelo močno napadle uši. Zlasti češnje. Skoraj polovico listja so uničile. V manjši meri so uši tudi na slivah. Ali je to nevarna bolezen in kako jo odpravim?

Odgovor: Listne uši na sadnem drevju niso rastlinska bolezen in jih je mogoče popolnoma zatreti, čeprav — kadar se pojavijo v večjih količinah — tako izčrpajo drevo, da je čutiti posledice še naslednja leta. Najučinkovitejše sredstvo za zatiranje uši je nikotinol, ki ga uporabljamo v 0,75% razstopini. Če nikotinola ni, vzamemo pantakan prašek, ki ga razpršimo z malim ročnim puhalnikom, ali pa 1 do 2% raztopino pepelna. Pri tem se poslužujemo ročne škropilnice, na vrtovih, pri pritlikavem sadnem drevju, pa lahko napadene vejice potapljamo v raztopino, ki jo pripravimo v lavorju. Omenjena zaščitna sredstva se dobijo v kmetijskih zadrugah.

Ali si že poravnal naročnino

GORENJSKI PIONIR

IVAN RIBIČ:

3 PASTIR GABER

(Iz zbirke „Gorske pravljice“)

Gaber je bil tisti čas v velikem mestu. Trgoval je in dobro se mu je godilo. Skrbno je spravljal svetle cekine, da se ne bi vrnil ubog, kakršen je bil odšel.

Naneslo pa je, da je s trgovci sedel v mestni krčmi. Bokal je krožil iz rok v roke in rujno vino je jelo razvnemati glave in srca.

Pri mizi v sosednjem kotu so sedeli vojščaki iz kraljevega gradu. Hrupno so govorili o skorajšnji ženitvi lepe princese Suzane. Kraljeva hči je bila, ženina pa si je izbirala trmasto. Vojščaki so pripovedovali, da hoče za moža le onega, ki ji bo prinesel v dar žival, kakršne do tedaj še ni ustrelil noben lovec. Oglašali so se silni lovci iz domače in iz sosednjih dežel. Prinesli so ji že kot bik težkega jelena, drugi, bil je iz enajste dežele, ji je poklonil runo kakor sneg belega medveda, in spet tretji rumeno mačko, večjo, kakor največji pes. Princesi pa, za vse te darove ni bilo. Takšne živali, je rekla, so ustrelili tudi že drugi. Še vedno je čakala daru, kakršnega dotlej še noben lovec ni ujel.

Gabra je razgrelo vino in razvnel pogovor.

»Jaz pa vem za divjad, kakršne še nihče ni ujel, ne ubil, in kakršne ni nikjer drugod na svetu... Če bi le hotel, hej, pa bi dobil vašo izbirčno princeso!«

»Beži, beži! Zelo bahat si, trgovčič!« so ga nejeverno zavračali vojščaki.

Gaber je spet nagnil bokal, in pijača, ki je ni bil vajen, mu je gnala kri v glavo.

»Kaj? Kako?... Rečem vam še enkrat, da je tako!«

»Hej, kakšna pa je tista žival, a?... Žaba s perotmi, kaj ne? Ha — ha — !«

»Ne brbljajte!« se je ujezil Gaber. »Kakšna žaba! Kozel je. Velik bel kozel, ki živi samo v naših gorah.«

»Prava reč! Kateri dober lovec še ni ubil divje koze?«

»Trobezljač si!«

»Saj to ni navaden kozel. Čisto bel je.«

»O, koliko takšnih smo že znosili v grad!«

»Takšnih pa že ne! Ni samo bel — tudi krono ima. Krono, ki se blešči, rečem vam, tako blešči, da jemlje vid...«

»Ho — ho — ho!«

Vojščaki so se glasno zakrohotali.

»In ti... ti... da si ga videl? Ho — ho — ho!«

Gaber je bil vedno bolj razvnet. Roganje vojščakov pa ga je že podžigalo.

»Nisem ga samo videl — tudi govoril sem ž njim!«

Star vojščak se je zresnil ob Gabrovih besedah; in ko je on povzel, so drugi v spoštovanju umolknili.

»Zdi se, da fant ne laže... Jaz sem namreč že slišal za kozla s krono, ki govori kakor človek. Še majhen fantič sem bil, ko mi je o njem pravil star lovec. Vem, da tisti ni lagal. Skrivnost pa, kje je videl kozla, je nesel s seboj v grob.«

Vsi v krčmi so utihnili. Poveljnik kraljevih vojščakov pa se je dvignil izza mize ter stopil h Gabru:

»Fant, če ne lažeš in je res, kar praviš, boš bogat človek. Z menoj pojdi in mi povej, kje in kdaj si videl kozla s krono...«

Uspel kulturni večer kranjskih učencev v gospodarstvu

Že lani so učenci šole v gospodarstvu v Kranju s celovečernim kulturnim programom veselo presenetili publiko. Od obrtnih vajencev, ki posvečajo več časa proizvodnji kakor šoli in spričo tega, da stanujejo nekateri tudi ure daleč od šole, ni nihče pričakoval kvalitetne izvedbe programa. In vendar so učenci s pomočjo svojih učiteljev v dokajšnji meri to dosegli. Zato je bila tudi letos prireditev, ki so jo pripravljali skozi dva meseca v prostih popoldanskih urah med tednom in ob nedeljskih popoldnevih odlično obiskana. Prešernovo gledališče je bilo 16. in 17. junija, ko so nastopili, nabito polno, vzlic temu, da kulturne prireditve v poletnih dneh ljudi ne pritegnejo. V dvorani so sedeli med drugimi tudi član CK KPS tov. Svetina, sekretar Sveta za blagovni promet tov. Boris Metajc in domači predstavniki oblasti in družbenih organizacij.

Program kulturnega večera je bil zelo pester, prevladovale pa so glasbene točke. Če upoštevamo, da ta mladina ni vajena odrskih deska, še celo pa ne desak poklicnega gledališča in da večidel mutira, je bilo izvajanje mešanega in ženskega pevskega zbora zelo zadovoljivo. Le pri solistkah je bilo zlasti prvi večer čutiti tremo. Ogromno prizadevanje je pokazal zlasti ženski tercet, ki je ubrano, čeprav čustveno nekoliko medlo zapel Venček narodnih pesmi. Najboljša točka prireditve pa je bila nedvomno deklamacija O. Župančičeve pesmi »Osvoboditeljem«. Ob toplem, izrazno bogatem glasu in logičnih poudarkih, upoštevaje ritem pesmi, je ta Župančičeva pesem zaživela v vsej svoji lepoti. Odlični učenec I. razreda šole učencev v gospodarstvu, Križaj iz Naklega, bi se v drugačnih življenjskih pogojih, ali vsaj pod dobrim vodstvom v kulturnem društvu lahko razvil v odličnega recitatorja. V prvem delu programa je nastopil še harmonikar z narodnimi pesmimi, dva učenca z gozdnima rogovoma in skupina z zborno recitacijo, kar vse dokazuje, da se nekateri obrtniški vajenci izživljajo ne le v obrtniškem, temveč tudi v kulturnem in umetniškem delu.

»Svet v cvetu mladih let«, med seboj povezani prizori iz življenja obrtnih vajencev, je sestavila učiteljica Bidovčeva prav za to priliko. Besedilo pa je uglasbil glasbeni učitelj Fabiani. Iz vsega dela diha razumevanje mladine, šegave in muhaste, nagajive in vendar dobre in poštene. Tam, kjer skuša Bidovčeva moralizirati in deliti nauke, kvaliteta tega, sicer prisrčnega dela pade. In izvedba? Tako so se sukali po odru nekateri od nastopajočih, kakor da so že njegovi stari znanci. Le pri petju posameznikov smo občutili še zadrego, ki pa ni mogla vezi, stkanih v teku prireditve med nastopajočimi in publiko, več zrahljati. Tov. Fabiani je vrednost »Sveta v cvetu mladih let« z glasbeno opremo visoko dvignil. Morda so nekoliko motili stavki, ki se na moč približujejo skladbam za jazz. Izrazno se nekako niso skladali z libretom (električarji!).

Zelo efekten pa je bil nastop baletk z venčki in srčki v rokah, ki ga je sestavila učiteljica Sonja Špilerjeva, predavateljica na šoli učencev v gospodarstvu. Lahkotnost in skladnost gibov ter okusni kostimi so napravili na gledalce močan vtis, pod katerim bo vsakdo z veseljem pričakoval prihodnje prireditve kranjske šole učencev v gospodarstvu, kjer upravitelj, tov. Klavora, skupno z drugimi predavatelji nenehno skrbi za strokovno, etično in kulturno vzgojo obrtnega naraščaja.

OB DNEVU UČENCEV V GOSPODARSTVU NA JESENICAH

Tako slavnostno, kot letos, jeseniški učenci v gospodarstvu še niso proslavili svojega dne, saj ga praznujejo v okviru mladinskega festivala, ki že ves teden prikazuje kulturno, fizkulturno in drugo delovanje jeseniške mladine. Razen prireditve, ki jo za učence v gospodarstvu prireja Mestno gledališče, bodo v soboto, 21. junija ob 18. odprli v Metalurško-industrijski šoli razstavo, na kateri bodo naši bodoče obrtniki skupno z učenci Metalurško-industrijske šole razstavljali svoje izdelke, ob 20 uri istega dne pa priredili v Titovem domu na Jesenicah akademijo pod geslom »Mi gremo naprej, mi strelci«. V nedeljo, 22. junija se bodo udeležili Mladinskega letalskega dne v Lescah, na sam Dan učencev v gospodarstvu pa bodo priredili celodnevni izlet in prejeli spričevala.

IN V RADOVLJICI

Sto štirinajst mladih fantov in deklet, ki obiskujejo šolo za učence v gospodarstvu v Radovljici, bo 21. junija v prostorih radovljiške osnovne šole odprlo razstavo svojih izdelkov. Če sodim po lanski razstavi te šole, bo tudi letošnja, ki bo odprta do 23. junija, navdušila številne obiskovalce.

Posebno pozornost je Dnevu učencev v gospodarstvu posvetilo tudi radovljiško SKUD »A. T. Linhart«. Pevski sekstet bo za radovljiške in blejske učence priredil v Radovljici koncert.

Letos je šola za učence v gospodarstvu v Radovljici izšolala 18 mladih obrtnikov. Od 25 učencev, ki so letos obiskovali tretji letnik, je padel le eden, 6 jih pa bo moralo delati popravne izpite. Če jih bodo napravili, bo Radovljica z okolico dobila letos 24 novih obrtnikov raznih strok.

V Domžalah vse bolj skrbe za prosvetno in kulturno delo

V četrtek, 12. t. m. je v Domžalah prvič zasedal svet za prosveto in kulturo pri začasnem mestnem občinskem odboru in podrobno razpravljal o stanju šolstva, ljudskoprosvetni in fizkulturni dejavnosti na področju nove občine.

Najbolj pereče je vprašanje osnovne šole v Ihanu, ki še zmeraj nima svojih prostorov. Do 40 otrok se stiska v vsaki od dveh pretesnih učilnic, nameščenih v privatni hiši. Peč je neuporabljiva. Šola nima igrišča, niti dvorišča Klopi so v enem razredu tako slabe, da se otroci čestokrat med poukom znajdejo na tleh. Zaradi takšnih okoliščin učenci zadnja tri leta poslušajo eno in isto snov, zato so kasneje na gimnaziji med najslabšimi dijaki. Nujno potrebno je najti in urediti še eno sobo, da bo mogoče poučevati v treh razredih hkrati. Prebivalci v Ihanu in okolici so pripravljeni navoziti gramoz, les in ostalo gradivo ter s prostovoljnim delom postaviti novo šolsko poslopje, za katerega imajo že nekaj let gradbene načrte, a še ni potrebnih kreditov.

Ljudskoprosvetna dejavnost v Domžalah je dokaj razgibana in množična. Samo pevski zbor in dramatska skupina sta v zadnji sezoni pritegnila k delu blizu sto ljudi, predvsem iz mladinskih vrst. Na področju občine delujejo trije SKUD in trije KUD, torej šest društev, ki so brez izjeme aktivna. V vseh pa je opaziti pomanjkanje vzgojnega in splošno izobraževalnega dela, ki bi moralo biti osnova amaterski umetniški dejavnosti. Tudi pionirji so zelo razgibani, tako na osnovni šoli kot na gimnaziji: harmonikarje, pevce in igralce srečaš med njimi. — TVD »Partizan« v Domžalah je res zajel v svoje vrste vse fizkulturnike, toda delo še ni takšno kot bi ga želeli.

Ob koncu zasedanja so člani sveta za prosveto in kulturo v Domžalah sprejeli delovne sklepe, ki obetajo, da se bo kulturnoprosvetno delo v domžalski občini, po odpravi pomanjkljivosti in nepopolnosti, močno razmaknilo.

V KAMNIŠKI GIMNAZIJI STA LETOS JEMALA NAJVIŠJA RAZREDA POUK NAJBOLJ RESNO

Osmega razreda na kamniški gimnaziji doslej še niso imeli, odprt pa bo z novim šolskim letom. Najboljši uspehi so v sedmem razredu, za sedmošolci pa so prvi šestošolci. Na splošno se kamniški gimnazijci ne morejo pohvaliti z uspehi. Komaj 56.18% jih je končalo razred brez slabe ocene, 167 dijakov od 345 ima popravne izpite, 92 pa jih bo razred ponavljalo.

Zanimiva je primerjava višjih in nižjih razredov. Rezultat selekcije v nižjih razredih je, da je v višjih razredih 3.7% več pozitivnih in 4.1% manj takih, ki bodo razred ponavljali. Podobna razlika višješolcem v prid je tudi v primerjavi popravnih izpitov.

Bolj kakor pri pouku so se kamniški gimnazijci odlikovali v šahu in športu. Prepričani smo, da bodo med počitnicami oboje gojili, hkrati pa pridno pomagali kot člani delovne brigade dograditi moderno kopališče v Kamniku.

*

Zaključna šolska proslava je bila 11. junija zvečer v gimnazijski telovadnici. Razen dijakov so prišli tudi njihovi starši in mnogi drugi Kamničani, vajeni, da jih dijaki veselo presenetijo. Največje presenečenje pa so za ta večer pripravili delovni kolektivi tovarne upognjenega pohištva na Duplici, Induplati iz Jarš in Svilanita iz Kamnika ter svet za prosveto in kulturo. 31 najboljših dijakov, med katerimi prvači Ivana Svetic iz III. c razreda, ki ima same odlične ocene, so preko ravnateljice tov. Dane Mišičeve obdarili. Še posebej pa so bili obdarjeni štirje dijaki kot odlični organizatorji.

UČNI USPEHI NA GIMNAZIJI V DOMŽALAH

Domžalski gimnazijci so letošnje šolsko leto zaključili z boljšim uspehom kakor lani. Izdelalo je 55% dijakov, 31% jih ima popravne izpite, 14% dijakov pa bo razred ponavljalo. Rezultat je za 6% boljši od lanskega.

GLEDALIŠČE NA PROSTEM

PRED ZADNJO LETOŠNJO PREMIERO PREŠERNOVEGA GLEDALIŠČA

Za zaključek sezone je pripravilo Prešernovo gledališče svojim obiskovalcem nekaj novega: uprizoritev pod milim nebom. V gozdiču na Planini bo uprizorilo Shakespearovo vilinsko pravljico »Sen kresne noči« v prevodu Otona Župančiča.

V čem bo posebna mikavost te uprizoritve?

Prvič: teater sredi žive nočne prirode. Gozd vilinskega kralja in škrata Spaka bo zaživel v polni pravljični veljavi sreni resnične hoste. Skrivnostni čar raznobarvnih luči in slikovitih, pravljično neverjetnih prizorišč bo bržkone privabil marsikaterega radovedneža, ki sicer ne zahaja v gledališče.

Drugič: zapletena in šaljiva sanjska dogodivščina, v kateri se vrste prizori burkastih šaljivcev, nastopi zmedenih zaljubljencev in nadnaravne vilinske družbine — ta klobčič nerazrešljivih zapletov mora oprestí s svojim čarom prav vsakogar.

Tretjič: v uprizoritvi sodelujejo najboljše igralske moči Kranja, ne samo iz vrst poklicnih igralcev, ampak tudi izmed amaterjev, ki si jih publika že nekaj časa želi videti na odru: Štuhec, Reš, Hlebš (ta, tretji, v komični vlogi, v eni najbolj zabavnih, kar jih premore zabavna literatura: Miklavž Klobčič).

Četrtič: vso predstavo bo spremljala glasba, in sicer izvirna, zložena posebej za to priliko (Bojan Adamič).

*

»Sen kresne noči« na prostem je doslej največja naloga, ki se je je lotilo naše mlado gledališče. Kako bo to nalogo rešilo, bo pokazala premiera. Naj bo tako ali tako — pozornosti in zanimanja je vsekakor vredna drznost, s katero pristopa gledališče do tako zapletenih problemov. Nedvomno pa bo nudila uprizoritev dragocene izkušnje za nadaljnje predstave na prostem, ki jih ima vodstvo Peršernovega gledališča v načrtu za prihodnjo sezono.

Vodilo vsej predstavi so slavni Shakespearovi verzi, vklesani tudi na njegovem nagrobnem spomeniku:

Iz take smo snovi, kot sanje,
in malo to življenje
obkroženo je s spanjem.

Radost in bridkost ljubezni, zmote in spoznanja, smeh in resnoba, plemenitaši in preprosti ljudje in nadnaravni gozdni duhovi, otroci pravljične domišljije — vse to se stke v tej igri v en sam blesteče pisan prt zabave in poezije. In igralci? Sence, sence resničnega življenja; a nemara so te sence bolj prikupne od stvarnosti same. Zato tudi pravi Spak na kraju:

Iz take smo snovi, kot sanje,
mislite, da vse to bile
so le sanje.

Sanje v pravljičnem gozdu. In to vrhu vsega — o kresu, ko praprot cvete in živali spregovore, sredi tistih poletnih noči, ki so polne bajk, skrivnosti in čudes. Je torej čudno, da so se ravno ob tem času bajke in čudesa naselila tudi v naši mali hosti?

Kdor v svojem srcu ni docela zatrl otroka (in kdo bi bil dober človek, če ni v njem vsaj še iskra otroštva?), ta se ne more upreti čarom Shakespearove poetične pravljice.

PRIPRAVLJALNI ODBOR ZA USTANOVITEV KOVAŠKEGA MUZEJA V KROPI

Vas vabi za 29. junij 1952 v Kropo na

KULTURNO PRIREDITEV

ki se prične ob 9. uri s tem-le sporedom:

1. Odkritje plošč slikarjema Janezu Potočniku in Petru Žmitku na rojstnih hišah št. 58 in 39. — Govoril bo prof. dr. Franc Stelè.

2. Razstava del imenovanih slikarjev v ljudski šoli, ki bo odprta od 8. do 19. ure. — Razstavo pripravi s pomočjo Narodne galerije v Ljubljani prof. Franjo Baš.

3. Otvoritev Kovaškega muzeja v h. št. 9, v dvorani Cebejevih slik in v stranskih prostorih. — Govoril bo vseučiliški prof. dr. inž. Ciril Rekar, približno ob 11. uri. Muzej bo nato odprt do 19. ure.

4. Ogled vigenca »Vica« iz 16. stoletja, ki bo obratoval od pol 12. do 13. ure.

5. Razstava izdelkov Šole za umetno kovinarstvo v Kropi v internatu; odprta bo od 8. do 19. ure.

6. Popoldne obisk in ogled kulturno-zgodovinsko enako pomembne in zanimive Kamne gorice ali izlet na Jamnik, partizansko vasico na Jelovici (850 m, 75 min.)

Za prevozna sredstva iz Podnarta in hrano v Kropi preskrbljeno!

Pripravljalni odbor za ustanovitev Kovaškega muzeja v Kropi

Ali že veste, da je MESTNI KINO JESENICE znižal vstopnino za 50%

Še ne?

POTEM SE SAMI PREPRIČAJTE IN GA OBIŠČITE!

Znižane cene vstopnicam so:

Lože	40 din
I. prostor	30 din
II. prostor	20 din
III. prostor	15 din

TUDI LETNI KINO BO S SVOJIM NOVIM SPOREDOM ZNIŽAL VSTOPNINO

Sedeži pri mizah bodo po	30 din
Ostali sedeži po	20 din
Stojišča	15 din

OBISKUJTE MESTNI IN LETNI KINO JESENICE

Drobne kulturne vesti

Kulturnoprosvetni odsek sindikalne podružnice v TITANU pri Kamniku je 8. t. m. uprizoril z uspehom B. Nušičevo komedijo »Pokojnik«.

V JARŠAH SO DOBILI KINEMATOGRAF

Nemajhno zadovoljstvo je zavladalo med Jaršani in sosednjimi Radomeljčani, ko so zvedeli, da je »Induplata« odkupila od Iskre v Kranju novo kinoaparaturo. 9. t. m. po zasedanju delavskega sveta v Induplati so s filmom »Beli sen« svečano otvorili kinematograf v sindikalni dvorani. Dvorano in kinoaparaturo je izročil delavski svet tovarne Induplati v varstvo tovarniškemu društvu »Partizan«.

Zdaj Jaršanom in njihovim sosedom ne bo treba več obiskovati oddaljenega kina v Mengšu in Domžalah.

USPEL KONCERT V BOHINJSKI BISTRICI

Pevski koncert SKUD »Tomaž Godec« iz Bohinjske Bistrice je znan po svojem lepem petju ne samo v Bohinju, ampak po vsem radovljiškem okraju in po mnogih krajih na Primorskem, kjer je po osvoboditvi večkrat gostoval. V nedeljo, 8. junija je koncertiral v domačem kraju in ponovno dokazal svoj napredek. Za koncert je bilo med domačim občinstvom veliko zanimanje, saj je bila dvorana popolnoma zasedena. Pevci so pod vodstvom tov. Grma odpeli izbran spored narodnih in umetnih pesmi.

V GOZDU SO ODPRLI KNJIŽNICO IN ČITALNICO

V Tednu matere in otroka je bilo v Gozdu več prireditev. Na vzgojnem predavanju so matere dobile vrsto nasvetov, kako naj vzgajajo in izobražujejo svoje otroke. Največ veselja pa so užili pionirji, ki so tekmovali v vrečah in s skiroji, po tekmovanju pa prejeli lepa darila, ki so jih jim pripravile matere na večernem tečaju. Kulturno prireditev, so razen domačinov obiskali tudi letoviščarji.

Največja pridobitev Tedna matere in otroka v Gozdu pa je mladinska knjižnica in čitalnica, ki so jo odprli v prostorih bivšega KLO. Upajmo, da bo mladina pridno segala po knjigah.

GOJENKE GOSPODINJSKEGA TEČAJA V MENGŠU JAVNO NASTOPAJO

Vodstvo gospodinjskega tečaja v Mengšu se resno trudi, da bi tečajnice čimbolj napredovale. Tečaj obiskujejo predvsem mlajša dekleta. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev so si gojenke umislile zabavni večer z vabljivim naslovom »Srčkov večer«. Priredile so ga v preteklem tednu. Obisk je bil zelo zadovoljiv. Dvorano v fizkulturnem domu so dekleta sama zelo ukusno okrasila. Tudi program so same naštudirale ter za nekaj uspelih točk žele med občinstvom priznanje. Sedaj se pripravljajo na akademijo, ki jo bodo priredile ob zaključku tečaja. Prav tako bodo priredile razstavo svojih kuharskih in gospodinjskih izdelkov.

PIONIRJI IZ DOBA PRI DOMŽALAH

so zelo pridni in podjetni. Prav dobro so se pripravili na uprizoritev Gorinškove »Rdeče kapice«, s katero so v sredo nastopili na odru zadružnega doma na Viru. Razen tega so zbranim poslušalcem podali tudi lepo število uspelih deklamacij.

VESTI IZ MOŠENJ

Teden matere in otroka smo praznovali tudi v Mošnjah. V domu smo imeli prireditev, na kateri so naši najmlajši prejeli darila. Le s prireditvijo nismo bili zadovoljni. Tisti, ki so objubili, da bodo do proslave pripravili igrico, so nas pustili na cedilu.

Prejšnjo nedeljo je organizacija AFŽ pripravila veselico. Obisk je bil zelo velik, da se se mnogi morali celo vrniti. Ne bilo bi se jim pa treba, če bi bila veselica v dvorani. Ne vemo, iz kakšnih razlogov smo morali zabavati v majhnem klubskem prostoru, dasi imamo dvorano, ki smo si jo sami zgradili.

TEDENSKA KRONIKA

Osvobodilna fronta v Komendi je v zadružnem domu uredila ljudsko knjižnico in čitalnico. Knjige je zbrala od vseh manjših knjižnic in jih združila v eno, ki bo zadostila vsem potrebam.

DROBNE Z BLEDA

V nedeljo, 8. junija so na blejskem otoku odprli prvi oddelek bodočega muzeja. Svečanosti so se poleg domačinov in izletnikov udeležili še zastopnik Narodnega muzeja iz Ljubljane tov. dr. Kastelic, zastopnik Zavoda za varstvo kulturnih spomenikov tov. Turher, zastopniki okrajne in krajevne ljudske oblasti in drugi.

Blejsko jezero že dolgo ni bilo tako čisto, kot je letos. K temu je pomagal največ letošnji obilni sneg, pa tudi kanalizacija, ki so jo pričeli letos urejevati in tako preprečili, da se nečista voda ne odteka v jezero. Ker čiščenju jezera posvečajo veliko pozornost, menijo, da bo prihodnja leta število rib v jezeru močno naraslo. Že letos so opazili velik porast.

Minuli teden so na zboru volivcev obravnavali gospodarska vprašanja nove mestne občine Bled. Iz finančnega poročila bivšega MLO smo zvedeli, da je imel Bled lani milijon din več dohodkov kot izdatkov. Letošnji proračun pa predvideva 10,135.000 dohodkov in prav toliko izdatkov. Od tega bodo za potrebe komunalne dejavnosti, ki je na Bledu najnujnejša, porabili več kot polovico.

DROBNE IZ KRANJSKE GORE

V Kranjski gori se je pričela letna sezona. V Razorju, Domu pod Prisojnikom, v Porentovem domu, Vitrancu in v Iliriji preživljajo že prvi gostje svoj letni oddih.

Potrebe, ki jih imamo danes pri graditvi ključnih objektov, za sedaj še onemogočajo zbiranje sredstev, s katerimi bi lahko pospešili turističini razvoj kranjsko gorske občine, ki po novi teritorialni razdelitvi obsega Gozd, Podkoren in Rateče - Planico. Tu bi bilo treba zgraditi še marsikaj — reprezentativen hotel, kavarno, dvorano za kino in kulturne prireditve ipd., za kar pa bi bila potrebna ogromna denarna in materialna sredstva, ki jih danes naša skupnost še ne more žrtvovati. Zato si v Kranjski gori pomagajo po svojih možnostih sami. Splošna kmetijska zadruga bo nabavila kinoaparaturo. Tako bodo v Kranjski gori v kratkem pričeli vrteti filme, žal, v majhni dvorani sedanjega kulturnoprosvetnega doma. Prav bi bilo, da bi frontna ogranizacija pričela misliti na gradnjo tovrstnih prostorov.

Tudi krajevna mesarija je v zadnjem času napredovala. Kupila je tovorni avtomobil za prevoz mesa.

O potrebi po klavnici so v Kranjski gori že dalj časa razpravljali, letos pa jo bodo pričeli graditi. Tudi to je korak naprej. —r

KOROŠČEVA MICKA IZ CERKELJ JE RODILA 16. OTROKA

Malo mater se lahko s čim podobnim pohvali, še manj pa jih je, da bi kakor Koroščeva te otroke tudi vzredile! Najstarejši sin je že pri vojakih, ko se je rodil najmlajši član te številne delavske družine. Ob tolikih otrocih je Bolkova še vedno sveža, zdrava in nasmejana. Želimo ji, da bi bila taka tudi tedaj, ko bo privekal na svet njen trinajsti sin.

K šestnajstemu otroku in hkrati k dvanajstemu sinu pa ji iz srca čestitamo!

ŽUPNIK CUNDER PRIDIGA O »ZDRAVSTVENEM« SREDSTVU

Tega prav gotovo še ne veste, da je edino »zdravstveno« sredstvo sveto olje. Pa ne mislite, da je to šala ali norčevanje. Če ne verjamete, vprašajte župnika Cundra iz Bohinjske Bistrice ali njegove farane, da je gospod župnik to »zdravilo« javno razglasil s prižnice kot najbolj učinkovito za vse bolezni in telesne poškodbe ter jih ozmerjal, zakaj so ponesrečenega kmeta brez tega »zdravila« prepeljali v jeseniško bolnišnico. Bohinjci te pridige niso vzeli resno in, ker so šegavi ljudje, pravijo, da bi gospod župnik napravili dobro kupčijo, če bi to »zdravilo« ponudili našim lekarnam in bolnišnicam.

MALO ZA ŠALO, MALO ZA RES

Domžalčani so že zatrobili v svet, da nam bodo vzeli sodišče in imajo morda tudi apetit po višji gimnaziji.

Res je — priznamo, da je Kamnik zadnja leta več sanjal kot bedel ter marsikaj neužitnega skuhal. Je že tako, da se kosilo kaj rado »sfiži«, če ga kuha preveč kuharic. To je za nami!

Čutili smo zadnja leta, da Domžale napeljujejo vodko na svoj mlinček, toda Kamničani jim dobrohotno svetujemo, naj raje napeljejo svoj vodovod in kanalizacijo. Predno bodo to prepotrebno higiensko napravo uredili, bodo r... brž že na periferiji slovenske metropole. Kje bo takrat središče okraja? Morda v Palovčah? Kamnik — po njihovem mnenju tega itak ne zasluži, čeprav ima nad 700-letno meščansko zgodovino za seboj. Kaj pravite, ali se da zgodovina tudi presaditi? (Raje nikar, da je letošnja suša ne vzame.)

Nasproti sedeža MLO — se v izložbi trgovine nabirajo osnutki za adaptacijo glavnega trga. Osnutke rišejo arhitekti, slikarji. Vsak po svoje. Mladina gleda, debatira, kritizira in sama snuje ter riše.

MLO je z novim predsednikom Jankom na čelu pričel resno delati, pa ne po svoje, temveč v najožji povezavi z ljudstvom. Lе.to krepko podpira svoje predstavnike, ki se na vse načine prizadevajo, da končno vendarle predramijo zaspani Kamnik.

Teden čistoče. Krastava hišna pročelja bodo dobila potrebne obliže in se v novih barvicah okopala, prav tako kot je včeraj šolska mladež svojo telovadno uro v vodi prebredla.

Kopališče dobiva iz dneva v dan lepši okvir in če se s severne poti na Stari grad ozreš v dolino, imaš pod seboj sliko, ki te vsega prevzame. Zelenkastomodro oko, ki ga obrobljajo žametne veke — bazen in prelepo nevljsko kotlino.

Planinci bodo serpentinko, po kateri prideš do dobrega cvička na Starem gradu, še ta mesec temeljito popravili in opremili s klopicami. Pred 14 dnevi je obiskal Kamnik svetovno znani in priznani inž. Bloudek. Planinci so ga naprosili, naj jim spelje žično vzpenjačo na Grad. Inženir je bil silno navdušen. Razgled raz grajskih razvalin ga je tako prevzel, kakor pred več stoletji nekega tujca, ki je dejal, da ima naše mesto najbolj slikovito okolico na svetu. Bled in Kamnik, so včasih dejali. Pridite na naš Stari grad in se sami prepričajte, če ta pohvala še drži.

ODZVONILO JIM JE

Zadružno odkupno podjetje sta nakupovalca Franc Tičar iz Prebačevega in Karel Prusnik iz Britofa pošteno skubila. Pri kmetih sta nakupovala živino, jim jo plačala, kakor so zahtevali, na prevzemnih listih, ki jih seveda nista spisala pred kmeti, sta pa ceno za en kilogram žive teže »zaokrožila« tudi za 10 dinarjev. Če bi prigoljufani denar shranjevala v nogavici, bi nemara še dolgo ne odkrili njunih rafiniranih »podvigov«, ker si ju pa vsak dan srečal v krogu vinskih bratcev, ko sta radodarno zapravljala denar, sta s tem vzbudila sum.

Tičar, ki je nakupoval živino po kamniškem in idrijskem okraju ter po Dolenjskem, je v našem okraju 32 krat ponaredil prevzemne liste in tako zadružno odkupno podjetje ogoljufal za 56.658 din (druge poneverbe še niso znane). Za Prusnika pa je ugotovljeno, da si je nepošteno prisvojil 18.500 din.

Pri nakupovanju in pri goljufijah sta jima zvesto pomagala Mirko Pavlin, čevljar in Anton Konc iz Čirč. Prvi je povečal račune za 27.000 din, drugi pa za 36.000 din.

TATINSKI CIGANI POD KLJUČEM

Preiskovalnim organom Oddelka za notranje zadeve pri OLO v Kranju se je končno posrečilo po napornem in dolgem zasledovanju odkriti večjo tolpo ciganov, ki so 1951. leta organizirano vlamljali v trgovine KZ našega in radovljiškega okraja. Za sedaj je pojasnjen vlom v trgovino KZ Bela, odkoder so dolgoprsteži odnesli za cca 700.000 din industrijskega blaga.

Pred dnevi smo brali o poizkusu vloma v ljubljanski Daj-dam in kako so meščani pomagali preiskovalnim organom pri lovu na vlomilce. Za naš okraj česa podobnega ne moremo trditi. Nasprotno: kmetje niso vlomov prijavljali, celo zatočišče so nudili vlomilcem in prikrivali ukradene predmete.

Oddelek za notranje zadeve pri OLO Kranj poziva vse, ki kaj vedo o vlomih in vlomilcih, da mu to javijo.

Zdravniška služba

Od 21 junija dalje ima skozi ves teden nedeljsko in nočno zdravniško službo pri okrajnem Svetu ja zdravstvo v Kranju dr. Blaga Kramberger, tel. 261. Obiski na dom naj se javijo najkasneje do 18. ure zvečer. Po tej uri bo zdravnica obiskovala le bolnike s težjimi poškodbami in močnimi krvavitvami.

Zdravniška dežurna služba na področju ljudskega odbora mestne občine Jesenice: od petka, 20. VI. do petka, 27. VI. 1952 je dežurni zdravnik dr. Stanka Rosnestein, Jesenice, Kadrovski dom.

Dežurna služba brivskih in frizerskih obratov na področju ljudskega odbora mestne občine Jesenice: v nedeljo, 22. junija 1952 ima dežurno službo brivski in frizerski salon Marija Boštar, Jesenice.

Gledališče

Obvestilo aobnentom Prešernoveega gledališča

Prihodnja predstava Shakesperaove pravljice »Sen kresne noči« bo za vse tri abonmaje — red torek, petek in A — odigrana istočasno, ker bo igrana na prostem na Planini. Zato prosi uprava vse abonente, da se zglasijo v soboto, 21. junija ali v nedeljo, 22. junija ob običajnih urah pri blagajni, kjer bodo dobili razpored sedežev za to predstavo.

Uprava Prešernovega geldališča

Prešernovo gledališče Kranj

Petek, 20. junija ob 20. uri: koncert oskrbovalcev Doma slepih iz Stare Loke.

Nedelja, 22. junija ob 16. uri: H. Grün, »Turandot« — izven, zadnjič.

Petek, 27. junija ob 21. uri: Shakespeare, »Sen kresne noči« — predstava na prostem na Planini. Premiera — izven.

Kino

»Storžič« Kranj: 26. do 30. junija, ameriški film »Dom sovraštva«.

Letni kino »Partizan« Kranj: 25. do 30. junija italijanski film »Glumači«.

»Svoboda« Stražišče: 27. do 30. junija, italijanski film »Volk z gore Sila«.

Domžale: 20. do 22. junija, francoski film »Polkovnik Chabert«; 25. in 26. junija angleški film »Noro srce«.

Mestni kino Jesenice predvaja od sobote, 21. junija do torka, 24. junija francoski film »Molk je zlato«. Od srede, 25. junija do torka, 1. julija angleški film »Molk je zlato«. Predstave vsak dan ob 18. in 20. uri, v nedeljah tudi ob 16. uri. Predprodaja vstopnic dve uri pred prvo predstavo.

Mestni kino Javornik - Koroška Bela predvaja v petek, 20. junija, v soboto, 21. junija in v nedeljo, 22. junija angl. film »Daj nam danes«. Predstave v petek in v soboto ob 20. uri, v nedeljo ob 18. in 20. uri. Prihodnji spored: ameriški film »Major in frklja«.

Letni kino Jesenice predvaja od sobote, 21. junija do srede, 25. junija ameriški film »Trije mušketirji«. Predstave vsak dan ob 20.30 uri.

Nove družine

V Kranju so se v času od 11. do 14. junija poročili:

Miloš Dojčinovič, Kolinovik in Vida Košir, Kranj; Alojz Mencinger in Sonja Lavrenčič, Kranj; Stanislav Rutar in Antonija Zvonimira Novak, Kranj; Vinko Vrhovnik, Šenčur in Antonija Kovač, Kranj; Janez Meglič in Marija Oman, Kranj; Alojzij Marn, Kranj in Angela Čebulj, Voklo. — Čestitamo!

FIZKULTURA IN ŠPORT

NEZNANJE, ALI ZLOBNO PODTIKOVANJE

Nekaj misli k komentarjema tekme Odred : Korotan (3 : 1) v dnevnem in športnem časopisju

Slovenski Poročevalec: Surova igra v Ljubljani.

Polet: Živahna igra, toda tesna zmaga Odreda.

Docela neverjetno je, da o enem in istem športnem dogodku dva novinarja tako različno poročata, kakor o nedeljski tekmi med Odredom iz Ljubljane in Korotanom iz Kranja. Če bi se poročili samo v naštevanju in opisovanju dogodkov na igrišču ne ujemali, potem bi vsakdo, ki si je tekmo ogledal, ali bralec teh poročil pač samo zmajal z glavo. Toda tokrat gre za več. Poročilo v Slov. Poročevalcu brez kakršnekoli sledi klubaštva ali neobjektivnosti lahko imenujemo tendenciozno! Takole navaja: Pričeli so »seveda« Kranjčani: Majce Brezar I in Štular. Kar se tiče slednjega, je nesporno, da je za svojo nešportno potezo zaslužil kazen — izključitev iz igre. Toda članek obsoja moštvo Korotana kot celoto, saj drugače si ne bi dovolili pripombe »o kolikor toliko zdravih nogah«. Povod za še ostrejšo igro gostov, dobesedno »mož na moža« (mimogrede: to je bilo popolnoma nemogoče, ker je bilo Kranjčanov samo 10), naj bi povzročil »izzvani« revanš Bergirca nad Brezarjem, ki je kot gledalci vedo, obležal za nekaj minut v nezavesti (kljub najnovejšim predpisom NZS o zdravniški službi na igrišču se ni nihče pobrigal zanj, razen dveh funkcionarjev Korotana). In končno — krona dopisa: zahteva, da se takim igralcem brez škode za slovenski nogomet prepove igrati nogomet. Članek je v skrajšani obliki objavil tudi Ljubljanski dnevnik. Drugače pa se glasi poročilo v Poletu, ki sicer na kratko omenja trenutno preostro igro in graja Brezarja, ker se še ni odvadil nepotrebnih prekrškov nad soigralci. Sicer pa je poročilo naslovu primerno.

Postavimo, da je eno in drugo poročilo bralo na tisoče ljubiteljev nogometa v Sloveniji, ki pa verjetno sedaj ne ločijo črnega od belega. Toda precej je tudi takih, ki so tekmo gledali in tem je po pravici zastal dih ob članku v Slov. poročevalcu. Vprašanje je, kaj je hotel novinar s takim dopisom doseči? Človek bi mislil, da je polovica igralcev končala v bolnici, drugim pa doma zdravijo polomljene ude! Dalje izgleda, da člankarju ni šla v račun zmaga in slaba igra Odreda. Krivdo zato je spretno prevalil na grobost gostov, zaradi katere Ljubljančani niso mogli igrati tako, kot bi želeli. Če avtor navaja imenoma Majceta, Brezarja in Štularja ter Berginca in Kumarja ter zahteva, da se prepove surovim igralcem nastopanje, je po vsej verjetnosti mislil na teh pet igralcev (ali morda samo na prve tri?!). S tem je tudi Odredu napravil kaj slabo uslugo.

Končno dopisnik upravi Odreda svetuje, da za zadnji dve tekmi uporabi rezervne igralce in tako ligaše očuva. Pri tem namiguje na nekatere slovenske klube (med katere naj bi spadal tudi Korotan), ki se ne zavedajo pomena Odreda kot morebitnega slovenskega predstavnika v zvezni ligi in hočejo nalašč poškodovati njegove najboljše igralce, da ne bi imeli uspeha v tekmah za vstop v zvezno ligo. Kako absurdna je ta trditev, je dokaz Brezar I, ki je zaradi svoje »surove igre in obračunavanja« obležal nezavesten na igrišču in prinesel domov štiri zobe v žepu, namesto v ustih!

Ni nam znano, kako so ljubljanski gledalci in sodnik Gvardjančič sprejeli to poročilo, toda vsi tisti Kranjčani, ki so prisostvovali tekmi, z igralci Korotana vred, so ogorčeni nad potvarjanjem resnice, še bolj pa nad »strokovnjaškimi« nasveti in predlogi.

Naj na koncu še enkrat poudarimo, da zgornji članek ni bil napisan v opravičilo Korotanovega poraza, temveč je napisan z željo po športnonovinarski objektivnosti, ki naj graja, kar grajo zasluži in dobro pohvali!

Zahtevajte!
Naše miner. vode
Rogaška
Za zdravje in okus
Radenska
za okus in zdravje
SO NAJBOLJŠE!

Mali oglasi

Dvostanovanjsko hišo v Ljubljani zamenjam za enako na Jesenicah ali v okolici. Poizvedbe na Mestnem odboru OF Jesenice.

Prodam dvostanovanjsko hišo na Jesenicah, Podmožaklja št. 23. Pojasnila dobite pri Andreju Balonu, Jesenice, Prešernova 36.

Starejši nameščenec, ves dan odsoten, išče kabinet (brez perila in pranja). — Naslov v upravi lista.

Najdeno je črno moško kolo. Dobi se na Koroški 20, Kranj.

Cement, kuhinjsko opravo in kavč prodam ali zamenjam za suhe deske. Naslov v upravi lista.

Prodam pisalni stroj »Underwood portabel«. Finomehanika elektrotehničnega podjetja, Kranj.

Proda se decimalna tehtnica do 300 kg z utežmi. Ogled v tovarni Iskra, Kranj.

Sobo nudim starejši osebi, ki bi nekaj ur dnevno pomagala v gospodinjstvu. — Naslov v upravi lista.

Iščemo za takoj sedlarja in kovinostrugarja. Ponudbe na tovarno »Elan«, Begunje pri Lescah.

Opozarjam sosede, naj ne spučajo kokoši na cvetlično gredo pred poslopjem državne gimnazije na Jesenicah. — Oskrbnik.

Dve novi postelji z nočnima omaricama (trd les) ter velika, dobro ohranjena omara poceni naprodaj. Naslov v upravi lista.

Preklic. Obžalujem in preklicujem kot neresnične trditve glede Kavčič Marije iz Stražišča št. 204, s katerimi sem jo žalil dne 5. junija 1952 pri frizerju Antonu Hafner v Stražišču. — Kavčič Avguštin, žimar, Orehek št. 44.

ZADNJE OPOZORILO

Za zamudnike bo drugo cepljenje proti davici oz. kozam v petek, 4. julija 1952 od 14.—18. ure v prostorih Zdravstvenega doma na Jesenicah .

Cepljenju naj se odzovejo tudi otroci, ki so dobili prvo injekcijo 9. 5. 1952 ter še niso prejeli druge injekcije.

Istočasno bo pregled vseh že cepljenih otrok, ki še niso bili pregledani. Pregled je strogo obvezen.

Opozarjamo, da posebnih vabil ne bo. Proti tistim, ki se ne odzovejo, bo uveden kazenski postopek.

Svet za ljudsko zdravstvo pri OLO Radovljica

ZAHVALA

Ob smrti moje žene **Terezije Lukan** se najlepše zahvalim vsem, ki so ji pomagali in ji lajšali bolečine med hudo in dolgo boleznijo, zlasti zdravnikom: primariju dr. Brandstetterju, dr. Čehu in dr. Marčiču ter vsem, ki so ji stregli. Nadalje se zahvaljujem vsem, ki so jo spremili na zadnji poti, kovinarski godbi in pevcem za žalostinke, sorodnikom, znancem in prijateljem, darovalcem cvetja in vsem, ki so mi ob bridki izgubi izrekli sožalje.

Žalujoči mož Valentin.

Objave

Avtobusna proga Bled — Kranj — Ljubljana prične obratovati 17. junija t. l. po sledečem voznem redu:

6.00 odh.	Bled	prh.	16.05
7.15	Kranj		15.00
7.50 prh.	Ljubljana	odh.	14.15

Avtobus bo obratoval ob nedeljah in delavnikih. — Vozna cena Ljubljana — Kranj znaša din 100.—, Ljubljana — Bled din 200.—. Na progi se upoštevajo vsi komercialni popusti za skupine in povratne karte. — Slovenija avtopromet, Ljubljana.

Vpisovanje na gimnazijah v Kranju bo v petek, 27. junija od 8. do 12. ure za dijake vseh razredov. Dijaki s področja MO se lahko vpišejo na katerokoli gimnazijo. Upoštevajo naj le, da se kot tuj jezik na I. gimnaziji poučuje angleščina, na II. in III. gimnaziji pa nemščina. Novinci naj pri vpisovanju predlože matični list in zadnje spričevalo. Šoloobveznim dijakom ni treba kolkovati prijav.

Otroci, letnika 1945 imajo pravico in dolžnost, da pridejo jeseni v šolo. Dvakrat smo že vpisovali, pa še niso prišli vsi. Zato vabimo starše, da jih vpišejo v soboto, 21. junija ali pa vsaj v nedeljo, 22. junija od 8. do 17. ure.

Osnovna šola Kranj

TOČNOST PA TAKA

Deset minut čez deseto je bilo, ko sem prišla na oddelek za notranje zadeve OLO Kranj po dovoljenje za kretanje v obmejnem pasu. Ne zase, ampak za šoferja v »Standardu«. Ker je uradni čas za stranke samo od 8. do 10. ure, nisem nič opravila. Disciplina je pač disciplina, tudi službeni zadržki niso opraopravvičilo za zamudo. — Odšla sem torej praznih rok, čeprav se mi zdi, da bi tovarišica Miša Bradačeva, ki dovoljenja izdaja, slavospev svoji na novo kromirani pištoli laže prestavila na popoldne, kakor naš šofer službeno pot na prihodnji dan.

Drugo jutro sem bila bolj disciplinirana. Vendar me je deset prosilcev prehitelo. Pred vrati omenjene tovarišice pa so ob 8.20 uri še zmeraj zaman čakali, da pride prvi na vrsto. Zakaj taka nedoslednost in brezbrižnost do ljudi?

Lastnik in izdajatelj OOOF Radovljica, Kranj in Ljubljana-okolica. / Urejuje in odgovarja uredniški odbor / Naslov uredništva in uprave: Kranj, Savski breg 2/I Tel. 475 / Izhaja vsako soboto / Ček. pol. 624-90200-7 / Tiska Gor. tiskarna, Kranj

ALI ŽE VESTE, DA SE VRŠI V BIVŠEM LOKALU »KOVINA« V KRANJU

TRGOVCI, ZADRUGE!
TUDI VI LAHKO
PRESKRBITE
SVOJIM
POTROŠNIKOM
CENENO BLAGO!

Razprodaja

raznovrstnega blaga kot: razno orodje, okovje, gospodinjski predmeti itd. PO IZREDNO ZNIŽANIH CENAH! Oglejte si zalogo in izkoristite ugodno priliko!

KOVINSKI SERVIS KRANJ

Opekarna „BOBOVK"
PRI KRANJU
Telefon 584
ZNIŽALI SMO CENE VSEM NAŠIM IZDELKOM:

navadna zidna opeka din 5.—;
votlak 2/1 din 10.—;
votlak 4/1 din 20.—;
»Emona« stropniki din 25.—;
bobrovec din 12.—;
zarezna strešna opeka din 16.—;
slemenjak din 25.—.
Po želji prevažamo opeko tudi z našimi prevoznimi sredstvi.
Za obilen odkup se priporočamo.

Slaščičarna in kavarna
KRANJ
PREŠERNOVA UL. 4
TEL. 432

vas vabi

na zmeraj sveže torte in pecivo najrazličnejših vrst, na deserte, turško in belo kavo, čaj, mleko, likerje, žganje in sladoled!

Obiščite nas čez teden od 6. do 22. ure. Ob nedeljah pa vam bomo postregli od 7. do 12. ali od 14. do 21. ure.

Izdelujemo tudi torte in drobno pecivo po naročilu.